

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

M. S. Regele Carol al II-lea răspunde P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie, la telegrama de condoleanță trimisă cu ocazia odiosului atentat care a curmat viața Regelui Alexandru al Jugoslaviei.

P. S. SALE EPISCOPULUI GRIGORIE

ARAD

Castelul Peleş.

Cele mai adânci mulțumiri pentru frumoasele vorbe, exprimate cu prilejul odiosului atentat, care a pricinuit trecerea dintre cei vii, al prea iubitului meu cumnat **CAROL**.

Primejdia căsătoriilor mixte.

Ceice încearcă să stabilească cauzele și să găsească remediile de asanare ale crizei morale și sociale de astăzi, ce ne bântue, au ajuns la convingerea, că una dintre cele mai păgubitoare cauze este și numărul crescând al căsătoriilor mixte. Biserica făcând această constatare, cere cu tărie să se revină la învățăturile și concepțiile sale asupra vieții credincioșilor săi.

Căsătoriile mixte pot fi considerate din două puncte de vedere: religios și național.

Cum însă la noi religia se confundă cu naționalitatea, este ușor de constatat că și concluziunile, la cari ajungem din ambele puncte de vedere în privința căsătoriilor mixte, trebuie să fie identice. În cele următoare vom vedea că așa și este.

Din punct de vedere bisericesc, sub căsătorii mixte înțelegem pe cele încheiate de membrii Bisericii noastre cu persoane, cari sunt situate afară de organismul nostru bisericesc.

Biserica noastră ortodoxă, când și-a fixat

atitudinea sa față de căsătoriile mixte, a trebuit să țină seama de țelul său final, mântuirea și sfințirea oamenilor, ceea ce se poate atinge numai atunci dacă membrii săi se vor conforma așezămintelor și învățăturilor sale în toate manifestările lor de viață. Prin urmare și prin căsătoria, care este unul dintre așezămintele de căpetenie ale Bisericii, va trebui să se urmărească și să se promoveze perfecționarea religioasă a soților și copiilor. Aceasta se poate realiza însă numai dacă are loc o unire desăvârșită a soților în toate privințele. Concepțiile și practicile religioase, moravurile soților trebuie să tindă la unitate perfectă, dar acest lucru este imposibil de realizat în cazul căsătoriilor mixte, căci în acestea disparitatea convingerilor religioase nu poate duce la o viațuire familiară unitară. Deasemenea este primejduită și unitatea educației religioase a copiilor, căci orice educație presupune un principiu unitar, care să călăuzească pe soți, când este vorba de formarea sufletului copiilor. În căsătoriile mixte în chip inevitabil se ivesc cele mai mari greutăți psihologice și unul dintre soți va trebui să renunțe la integritatea sa sufletească.

Din aceste motive Biserica noastră orto-

doxă, dar nici celelalte biserici *nu poate* a-proba căsătoriile mixte, ba pe unele le interzice cu totul și anume pe cele, cari se intenționează a se contracta cu persoane de credințe religioase prea îndepărtate de Biserica ortodoxă. Căsătoriile cu necreștinii și cu erezii sunt absolut interzise, și numai cele cu schismaticii sunt tolerate și se admit numai în cazuri de absolută nevoie și în scopul de a se împiedica un rău mai mare. Dar nici în aceste cazuri de admitere a unei căsătorii mixte cu o persoană schismatică, Biserica nu poate renunța la promovarea concepției sale religioase. Prin urmare dacă nu s'ar putea împiedica o asemenea căsătorie, trebuie să se ceară ca partea schismatică să promită că va trece la Biserica ortodoxă, sau cel puțin că nu va căuta să altereze păstrarea caracterului și obiceiurilor ortodoxe din familie și mai ales trebuie să se învoiască necondiționat ca toți copiii să fie creșcuți în spiritul bisericii ortodoxe. Firește că atunci când este vorba de căsătoria unui candidat la preoție, atunci Biserica este mai intransigentă și admite o astfel de căsătorie numai în cazul dacă soția devine ortodoxă înainte de încheierea căsătoriei.

Această concepție fundamentală a Bisericii, noastre asupra căsătoriilor mixte între persoane de credințe religioase diferite trebuie să se aplice, prin analogie, când este vorba de căsătoriile mixte între persoane de origină etnică română și străine.

Puritatea și omogenitatea corpului național se poate păstra numai prin ferirea lui de influința oricărui element etnic eterogen. Dar cum se va putea păstra această puritate, dacă însăși celulele, din cari se compune organismul nostru social, familiile se înstrăinează pe jumătate prin soțul străin educat în alte tradiții, în altă limbă, în alte moravuri. Aceste familii hibride formează tot atâtea celule bolnave în corpul național, cari se vor perpetua și prin copiii rezultați din asemenea familii. Psihologicește este imposibil ca un individ străin să se identifice cu aspirațiile noastre naționale și să poată admite în adâncul sufletului său creșterea copiilor săi în duhul tradițional al neamului nostru creștin ortodox. Acei copii în cel mai bun caz vor fi și ei numai niște suflete hibride.

Desigur că suntem nevoiți să tolerăm și acest fel de căsătorii mixte, ca și pe cele religioase. Avem însă obligația ca în toate cazurile, când se proiectează astfel de căsătorii, să intervenim cu toate mijloacele spre a le împiedica. Iar dacă aceasta nu va reuși, atunci

întocmai ca și Biserica, trebuie să luăm măsurile preventive spre a feri sufletul național colectiv de influința spiritului străin. Acele familii mixte trebuiesc ținute timp îndelungat într'un fel de carantină socială. Căci oricât de bun român s'ar crede o persoană, care intră într'o astfel de căsătorie, totuși în intimitatea familiară nu va putea să nu fie influențat de soțul său crescut în duh străin. Acest fel de persoane chiar involuntar vor fi influențate să abdice de multe ori de a se afirma și manifesta ca buni români în viața obștească.

De această carantină preventivă socială respectivii vor fi absolvați numai în cele mai excepționale cazuri. Și anume atunci, dacă prefacerea lor sufletească s'a început chiar înainte de încheierea căsătoriei și în timpul căsătoriei vor oferi dovezi sigure că s'au adaptat și identificat cu desăvârșire spiritului neamului nostru.

Pentru evitarea dezastruoaselor urmări ale căsătoriilor mixte, — este bine ca fiii bisericii noastre să se cugete că omogenitatea de gândire și simțire este absolut necesară într'o căsătorie, iar preoțimea noastră să caute a împiedica acele căsătorii cari sunt în contradicție cu doctrina Bisericii și cu sufletul neamului.

Prof. Dr. Nicolae Popovici.

Serbările culturale dela Sibiu

— Splendida afirmare a ortodoxiei românești. —

În ziua de 6 Octomvrie au avut loc la Sibiu, cu ocaziunea așezării pietrelor fundamentale a clădirii Școlii normale Andrei Șaguna impozante serbări culturale. Serbările s'au desfășurat într'o atmosferă înălțătoare. Au fost de față 27 protopopi, 400 de preoți, 200 învățători și peste 10,000 de țărani, cari au aclamat cu entuziasm pe M. S. Regele Carol II., însoțit de membrii guvernului în frunte cu premierul dl. G. Tătărescu. După un scurt serviciu religios la Catedrală I. P. S. Mitropolit a ținut o cuvântare de bineventurare la adresa Suveranului. Apoi s'a format un cortegiu impozant, care a străbătut străzile înșesate de intelectuali și popor, până la grădina Lebu peste Cibin, unde s'a desfășurat actul solemn al sfințirii temeliei de către I. P. S. Mitropolit, Episcopul Grigorie al Aradului, Arhiepiscopul Vasile Stan și Andrei Mager, Archim. Morușca și toți protopopii arhidiecezei. A ținut un discurs înălțător I. P. S. Mitropolit, care a zugrăvit roiiul cultural și național neplăcut al școlii normale în curs de 150 de ani, spunând:

„In mijlocul frământărilor și problemelor de astăzi, suntem recunoscători Majestății Voastre pentru sprijinul ce ni l-ați acordat. In continuare I. P. S. Sa face un istoric al școlii normale Andrei Șaguna, care a fost înființată la 1786, și însiră pe marii profesori ai acestei școlii și mulțumește dlui prim-ministru și guvernului pentru sprijinul material acordat.

Rugăm cerul să dăruiască Majestății Voastre o viață lungă și o domnie glorioasă, ca să ne puteți conduce prin cultură din biruință în biruință.“

După discursul însuflețit al ziditorului de școli dl Dr. C. Angelescu, ministrul instrucției publice, a vorbit Suveranul însuși spunând:

„După aproape un veac și jumătate s'a pus astăzi piatra de temelie a unei vechi instituțiuni: Școala normală care poartă numele Marelui Erarh al Bisericii ardeleni Andrei Șaguna și care, pot s'o declara în toată conștiința a binemeritat dela Patrie. Această școală în decursul vremurilor a avut menirea să ducă o luptă grea, o luptă de descătușare a conștiințelor de întărire a sufletelor.

Măine, când pe acest teren se va ridica falnica clădire, am nădejdea că între acele mărețe ziduri nu va intra numai o pleiadă de tineri, ci va pătrunde odată cu ei și sufletul înaintașilor.

Fie ca în noua clădire să domine tot timpul aceeași năzuință, același spirit de sacrificiu și aceeași râvnă de care au dat pildă cei dinainte, iar pe deasupra tuturor să plutească sufletul și gândul acelui mare întemeietor al Bisericii ardeleni: Mitropolitul Andrei Șaguna. Punând astăzi piatra de temelie clădirii acestei instituțiuni, aceasta este urarea pe care o fac ca Suveran și ca protegitor al culturii românești.“ (Puternice și prelungite urale.)

Terminate solemnitățile M. S. Regele și suita au plecat la schitul Păltiniș, unde I. P. S. Mitropolit a oferit înalților oaspeți un dejun copios. In drum M. Sa s'a oprit la Rășinari, depunând o frumoasă jerbă de flori pe mormântul nemuritorului Andrei Șaguna.

Maica Domnului și femeile nenorocite.

O poveste englezească ne spune așa de frumos, că la început toate florile de mac au fost nobile, cari nu s'au supărat dacă după ce și-au pierdut petalele, oamenii au venit și le-au scuturat semințele, folosindu-le pentru hrana lor. Dar unele dintre ele pline de ciudă și de invidie s'au revoltat hotărându-se să nu mai permită oamenilor să le despoaie de semințe, ocărându-l în fel și chip. Când erau aceste flori mai înfierbântate de mânie le-a auzit regina florilor care trecea pe acolo.

Și ca să nu se mai plângă nemulțumitele flori de maci, regina le-a dus din grădina frumoasă unde creșteau până-acum și le-a sădit pe marginea drumurilor și a șanțurilor și în loc de semințele bune de mâncare, le-a dat în putere sucuri otrăvicioase.

Povestirea aceasta are un înțeles adânc și foarte folositor. Câte flințe omenești nu sunt convinse, că atitudinea cea mai bună în viață este cea egoistă. „Să te gândești numai la tine, să muncești numai pentru tine și să guști toate bunurile din lumea aceasta numai tu“.

Iar ceilalți din jurul lor facă ce vor vrea și trăiască cum vor putea și dacă nu au ce le trebuie, moară de frig și de foame.

O socoteală omenească, la aparență foarte bună, care însă nu se potrivește cu orânduielele Dumnezești din această lume. Dumnezeu a poruncit ca oamenii să se ajute unii pe alții la nevoie și cu sfatul și cu fapta. Și viața ne arată pas de pas ca acei oameni, cari fac ca florile de mac revoltate, la urmă să ajungă și ei flori de mac sălbatec, otrăvicioase și fără nici un folos.

In sânul neamului nostru sunt atâtea năravuri de îndreptat și atâtea rane de vindecat, dar lipsesc mâinile bune cărmuite de inimi nobile. Să ne gândim numai la plaga cea mai groaznică din viața neamului nostru, la alcoolismul femeilor. Câte femei cari sunt tot atâtea temelii ale familiilor românești nu au căzut în aceasta cumplită boală. Copiii lor sunt bolnavi și nenorociți, casa le este un iad și viața lor întreagă un izvor neconținut de venin otrăvitor.

Cine ar avea în primul rând datorla să le vină într'ajutor acestor nenorocite femei, decât surorile lor, cari înțeleg și văd urmările groaznice ale acestei plăgi. Cu vorba bună, cu sfaturi potrivite, cu răspândirea de cărțile bune, prin contactul cât mai des, ce simptome îndreptare s'ar putea aduce în privința răului acestuia care ne distruge chiar focarul vieții sub toate raporturile, familia. Dacă am pune la oală toate zilele de plictiseală, de distracții fără nici un folos ale femeilor și ale fetițelor noastre, am avea la un loc barem o sută de ani. Și Doamne într'un singur an cât bine poți face pentru deaproapele tău, dar în o sută de ani.

Ce predică ar fi ca fetele noastre, cari nu studiază cutare școală să se ocupe intensiv și sistematic cu adunarea acelor cunoștințe, cari le-ar face capabile să vindece barem în parte o plagă sau alta a vieții femeilor noastre. Simțul caritativ nu răsare deodată, ci crește mereu cu timpul, în fiecare flință omenească. Fetițele cari din frageda lor vârstă nu și-au deschis ochii să vadă mizeriile lumii încunjurătoare și nu și-au dezvoltat simțul datoriei creștinești mai târziu zadarnic întră în cutare reuniune de femei, pentru că nu știe și nu simte ce are de făcut.

Interesele supreme ale neamului cer, ca fetițele

noastre din bunăvreme să se pregătească pentru rolul lor social adevărat de a fi la cârma muncii caritative, a cărei lipsă se simte așa de mult în sânul neamului nostru.

Timpul femeii, care să se împodobească numai pe dinafară a trecut de mult, timpul actual pretinde ca fiecare femeie să-și ia partea sa din uriașa muncă socială barem pe terenul caritativ. Azi pacea și mulțumirea conștiinței femeiești stau în strânsă legătură cu munca samariteană pe care o face.

Maica Domnului este un prea strălucit model fetițelor noastre în privința aceasta. Dela introducerea în sfânta biserică, până la apusul vieții sale, nu a făcut altceva decât a ajutat cu fapta pe toți nevoiașii și pe toți nenorociții cari s'au apropiat de dânsa. Și aceasta muncă de ajutorare, de vindecare a nenumăratelor răni omenești o continuă și azi și o va face până la sfârșitul veacurilor. Sfintele biserici și casele sunt împodobite cu chipul ei sfânt, curat și bun, chiar în urma faptelor ei nenumărate de bunătațe făcute altora. Fetițele noastre după ce și-au format sufletele în școala Maicii Domnului, trebuie să-i urmeze și faptele. În fiecare ceas liber al lor să-și adune cu sârguință de albine cunoștințele prin cari pot să fie folositoare și altora.

Diploma cea mai frumoasă de a fi întru toate ucenica Maicei Domnului și-o poate câștiga fiecare fată a noastră. Odată va fi răsplătită o fată înzestrată cu aceasta diplomă pentru frumseța sufletului ei însuși și a doua oară pentru meritul de a fi salvat sufletele pierdute.

Munca de caritate pe care învață să o săvârșească o fată, nu are lipsă de recunoștința nimănui, fiindcă dânsa este cu căldura care cuprinde în sine fiorii plăcerii.

Priviți mai adânc chipul Maicei Domnului, dragi fetițe și învățați dela dânsa datoria sfântă de a salva sufletele, cari și-au pierdut puterea de rezistență în fața greutăților vieții.

Elena Dr. Gioroianu
protopopeasă.

Note pe marginea unor comentarii.

În ziua de 7 Septembrie c. locuitorii comunei Fibiș au fost învredniciți de cea mai înaltă și argustă favoare.

Majestatea Sa Regele a binevoit a desclinde în mijlocul lor.

Cine ar putea descrie acelea clipe de justă mândrie și avânt?

Tabloul pare un feeric crâmpeliu de basm, în care Făt Frumos, în drum spre biruință, poposește în mijlocul muritorilor de rând...

Câtă bunătațe! Câtă înțelepciune! Câtă pătrundere în adâncimea tuturor domeniilor de viață. Întrebări precise, cari cer răspuns, reflexii prompte și adesea corective, aprecieri, clarificări, tot atâtea luminoase indicii de îndrumări și făptuiri pentru toate problemele de viață a satelor.

Ochiul regal ager a descoperit de dincolo de fardul oficial, obicinuit, însăși realitatea.

La marele examen s'a descoperit dureroase rane morale, economice, igienice, culturale în structura organică a vieții actuale. S'au dat și rețete pentru tămăduirea lor.

Domnul Țării strălucește
Luminos, ca-și un soare.
Unde-i El, e sărbătoare,
Iar în inimi se stârnește:
Dor de muncă, 'nsufletire
La toți, nu numai la unii.
Pentru binele națiunii
Să trăiți la mulți ani Sire!

*

Pe noi ne interesează viața în toată complexitatea ei, în primul rând însă sub raportul ei moral. Și în acest domeniu s'au pronunțat sentințe. Era și natural, e cel mai vast, căci toate celelalte manifestații și forme de viață converg într'un singur punct, — în cel al moralului, prin care se realizează tot succesul sau în lipsa căruia, ca substrat spiritual urmează tragedia.

Iată de ce e atât de covârșitor în viața rolul bisericii. Avem insuficiențe? Care muritor sau instituții omenești nu le are? Acum că s'au evidențiat și unele scăderi morale în fața Măritului nostru Rege, par'că le simțim mai oneroase, și mai înzecită răspunderea noastră. Și sunt convins, că nu este preot, care să nu îndoiască puterile sale întru îndeplinirea slujbei sale sfinte.

Pe cât de fericită este preoția, că poate pune tot sufletul ei, în serviciul neamului și al țării, ca un omagiu adus la treptele Tronului, pe atât de neliniștită poate fi însă de felul comentariilor ce se fac în unele zile, în jurul faptelor, petrecute la Fibiș.

Cuvinte grele ale unor ziare: „O prăpastie enormă există între biserică și popor, „... „aceasta prăpastie este săpată de însuși clerul nostru, „ Țăran?... „o turmă fără păstor. O gloată de oameni, lipsiți de îndrumare, lipsiți de sfaturi, lipsiți completamente de exemple bune etc.“ Cauza?... preoții „bugetivori“. Mulți cetitori vor rămânea sigur cu impresia sugerată de slova tiparului, că de răul și năcazul, care bântue sunt de vină preoții în primul rând, ori poate numai ei. Un nou picur de otrăvă în plus, strecurat abil în suflete.

Părerea de azi, fie chiar sugerată artificial, mâine devine convingere, iar din izolată ce e, se generalizează vertiginos. Urmările nu pot fi decât sinistre.

La dreptul vorbind câți gazetari, — onoare excepțiilor, — nu cunosc pe preot decât în ipostasul obicnuit și ironizat, schițat naiv, strângând cu sficciune ploierul subsuoară.

Pușni îl cunosc pe el ca element activ-construc-tiv în viață acolo în sat, părăsit, în mijlocul frământărilor și nevoilor reale ale vieții.

Pușni stiu câte i-se solicită și ce puțin e ajutat. I se cere să facă politică și având temperament o face. Adecă ce face? Își exercită dreptul asigurat în constituție. Cine e mai împroșcat ca el? Într'adevăr dificilă situație și interesant numai pentru preot.

Nu cunosc comuna Fibiș, dar trecătorul se poate convinge, că este înzestrată pe lângă o frumoasă biserică cu o pompoasă casă culturală, școală, casă parohială. Toată viața sufletească a satului se desfășoară în jurul acestor instituții. Cine le-a creat? Cine le supraveghează? Cine le inspiră și conduce? Biserica și Școala prin reprezentanții lor preoții și învățătorii.

Biserica prin slujitorul ei a fost deci prezentă și activă la tot ceea ce s'a realizat în aceasta comună. Și s'au putut ele realiza prin „prăpastii“, disenzioni? Nu, ci numai prin înaltă înțelegere și armonie, prin grele jertfe și osteneți din partea bisericii al cărui slujitor actual e acolo vrednicul preot Gheorghe Todan. Și câți preoți harnici nu are biserica noastră. Meritele lor nu sunt scrise de gazete. Dacă se ivește însă vr'o omisiune, vr'o greșală în viața vr' unui preot ea se inserează, cu litere grase și la loc vădit.

Și dacă sunt rane pe corpul bisericii, ele nu arareori sunt provocate din afară, chiar de curente subversive, puse în circulație tocmai de gazete.

Munca preotului? Superficialul o reduce la câte o subjă de unul sau două ore pe săptămână, încolo sinecură. Catehizațiile, chivernisirea averilor bisericesti, supraveghierea și conducerea societăților din parohie, pregătirea spirituală neconținută a preotului, frământările lui de fiecare zi cu cei eventuali porniți, sectari din parohie...?? Nimicuri.

Ași vrea să-i văd pe un astfel de sfătos să conducă, — nu o adunare politică cu promisiuni învăluite în retorism sonor — ci o ședință a consiliului sau a adunării parohiale cu membrii instigați din afară de curente politice, de ranchiunri personale, porniri sau atâtea alte cauze, ce-și fac explozia în ședințe, ca să se convingă ce înseamnă munca de (Sisyph).

Dar cine vede aceasta prestație? Cum o poate proba preotul? Doar prin certele cari sporesc și se adâncesc pe frunte. El nu poartă condică de serviciu, pentru că munca lui nu-i încordată în ore fixe, după cari să se poată retrage în dosul ușilor zăvo-râte. El e la îndemâna credincioșilor lui zi și noapte.

Funcționarul, după orele de birou are pe masă mormanul de hârtii cu rapoarte terminate... plugarul

brazdele răsturnate, birocratul condica de justificare etc.. preotul?... conștiința.. iar răsplata pentru un slujitor al altarului e de obicei... postumă.

Truda împreună cu ridicarea unei biserici b. o. credeți că aduce recunoștințe momentane? Din contră provocă de obicei suspjecțiuni, avalanșă de nemulțumiri, amenințări, reproșuri. Cel ce a făcut o desocotire după o lucrare mare le știe toate acestea din experiență. Jertfa își aduce rodul doar abia după decenii. Am adus un exemplu la întâmplare. Toate cazurile de activitate sunt similare.

Dar spre viața particulară — plină de privațiuni — a preotului s'a îndreptat vr'odată bineintenționat ochiul cronicarului? Ar fi bine ca să o facă toți cari scriu despre preoți, ca să se convingă în atâtea cazuri, „de visu“ de sbuclumul sufletesc al „bugetivorului“, care în lipsa mijloacelor materiale e nevoit a-și reținea copilul sau copiii dela școală. Și să se intereseze: În ce condiții trăiește? Are casă parohială? Cum e aceea casă? Poate să-și cumpere o carte, ca să se poată ținea în ritmul vremii?, o haină ca să poată leși în lume?...?

Dar în loc de-a continua cu acestea stări, socotite de mulți simple diversțiuni... ad rem.

Abstrăgând de micile defecțiuni inerente firii omenești, observatorul obiectiv va constata un nou ritm de viață pastorală în acest colț de țară, o nobilă rivalitate între preoți, sub îndrumarea stimulentă a Prea Sfințitului nostru Episcop Grigorie, prin opera realizată nu numai printr'o bibliografie vastă, în care se pun toate problemele de pastorație, ci și prin activitatea, ce o desfășoară, animând viața sufletească a satelor, de pe întinsul eparhiei, cu prilejul vizitațiilor canonice.

Conștii de neasămănată importanță și sfințenie a misiunii, încredințată nouă și având în față luminoasele exemple ale marilor noștri, vom adăuga la puținătatea puterilor noastre străduința de fiecare zi.

Și așa atacurile sau depreciările, departe de a ne stingheri în munca și devotamentul nostru.

Ele ne trezesc, ele ne oțlesc.

Timișoara II la 17/IX 1934.

Pr. Melentie Șora.

INFORMAȚIUNI.

Sărbătorirea zilei M. Sale Regelui. Cu ocazia împlinirii a 41 ani de viață a M. Sale Regelui nostru Carol al II-lea. Marți în 16 Oct. l. c. s'a oficiat Te-Deum la catedrala din Arad. A pontificat P. S. Sa Episcopul Grigorie, asistat de consilierii eparhiali și preoțimea parohială din Arad. S'a remarcat prezența unui număr neobcicnuit de mare de credincioși în frunte cu generalii: Amza, Prodan, Rizeanu, Economu, Motaș, Stoinescu, Petrovicescu și Saidac și o mulțime de ofițeri. Apoi dl prefect Dr. I. Groza, primarul Dr. Ursu, precum și reprezentanții tuturor instituțiilor din Arad.

La fine a vorbit frumos, părintele Codreanu despre însemnătatea zilei. Onorurile au fost date de-o companie din garnizoana Aradului. În fața trupei a vorbit dl inspector de armată Amza. Armata și publicul a ovaționat călduros la adresa Suveranului.

Petru II Rege al Jugoslaviei. Pe urma asasinării Regelui Alexandru, Adunarea Națională a Jugoslaviei a proclamat rege pe M. Sa Petru, fiul mai mare al Regelui defunct. Fiind el însă minor, statul jugoslav va fi cărmuit de un consiliu de regență, compus din: Prințul Paul Karagheorghević, banul Zagrebului, N. Perovici și fostul ministru Stanco Rodenko, acesta din urmă bănățean.

Parastas pentru Regele Alexandru. Joi în 18 l. c. s'a oficiat în biserica catedrală din Arad, parastas pentru odihna sufletului Regelui Alexandru al Serbiei. A pontificat P. S. Sa Episcopul Grigorie asistat de un sobor de preoți. Au asistat autoritățile civile, militare, reprezentanții diferitelor corporațiuni și mult public.

Dela catedrală publicul a mers în corpore, la biserica sârbească unde s'a săvârșit parastas pentru Regele erou Alexandru. Aici ecteniile pentru morți au fost rostite alternativ și sârbește și românește.

Intrat în cler. Dl Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu, a fost sfințit Duminecă în 7 Octomvrie, intru diacon.

Actul hirotoniei a fost săvârșit de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, asistat de PP. SS. Lor Arhiepiscopul Andrei dela Orade și Vasile din Sibiu.

Părintele rector Colan, este un talentat și devotat muncitor în organismul Bisericii noastre.

M. S. Regele la Lugoj. După solemnitățile dela Sibiu, M. S. Regele a plecat a doua zi, Duminecă 7 l. c. la Lugoj. Primit în gară de membrii guvernului și autoritățile bisericești și civile, M. S. Regele s'a dus la catedrala ortodoxă, unde la intrare a fost întâmpinat de cler și popor numeros în frunte cu P. S. Episcop Vasile Lăzărescu, care i-a prezentat situația și omagiile Bisericii bănățene. Apoi M. S. a trecut în Catedrală unde a asistat la slujba chemării Duhului sfânt, săvârșită de P. S. Episcop Vasile înconjurat de un impozant sobor de preoți. După terminarea acestor solemnități M. Sa a luat parte la sfințirea picturii Catedralei unite.

Înmormântarea lui Barthou. Sâmbătă în 13 Oct. a avut loc la Paris înmormântarea marelui bărbat de stat Louis Barthou, asasinat în Marsilia. În semn de doliu, la noi în Țară, s'au sistat oficiile în birouri și pelegerile în școli. La fiecare școală s'a ținut conferințe despre personalitatea ministrului de externe francez. La stațiunea radiofonică din București a vorbit dl ministru Nicolae Titulescu.

D-l Titulescu a intrat în guvern. Sub precipitarea evenimentelor externe din ultima săptămână d-l Nicolae Titulescu a reîntrat fără nici o ezitare în guvern.

P. S. episcop Nicolae Ivan cetățean de onoare al Clujului: Joi în 11 l. c. a avut loc, în mijlocul unei impunătoare solemnități, la primăria municipiului Cluj, acordarea diplomei de cetățean al orașului Prea Sfințitului episcop Nicolae Ivan. Diploma enumeră toate marile realizări făcute pentru biserică și națiunea sa de P. S. Sa episcopul Clujului.

Centenarul lui Nicolae Cristea. În luna aceasta se împlinesc o sută de ani dela nașterea lui Nicolae Cristea, vajuicul lu tător memorandist, asesor consistorial în Sibiu și redactor al „Telegrafului Român“, instituit acolo pe viață de nemuritorul Andrei Șaguna.

Publicațiile teologice-bisericești dela Sibiu

Consiliul nostru eparhial a primit dela I. P. Sf. Sa Părintele Arhiepiscop și Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, adresa cu Nr. 4436 Bis. 1934, pe care pentru importanța ei, o publicăm în întregime. Ea privește valoroasele și temeinicile publicații teologice-bisericești, editate în Arhiepiscopia Sibiului, pe cari am dori din tot sufletul să le știm în mâna fiecărui preot și credincios mai de seamă al sfintei noastre Biserici.

Pentru autoritatea remarcabilă atât a I. P. Sf. Sale Părintelui Mitropolit, care le recomandă și a îngrijit, ca acele publicații să apară, cât și pentru valoarea însăși a lucrărilor din chestiune, *stăruim, acum și pe aceasta cale, să se facă tot posibilul pentru desfășurarea lor în cercuri cât mai largi.*

Din partea Consiliului eparhial s'au luat măsuri ca procurarea să se facă dela *Librăria diecezană*, care e o instituțiune a Eparhiei, încredințată cu desfășurarea în deobște.

Pentru orientare mai de aproape lăsăm să urmeze apelul menționat, cu titlul de cea mai potrivită și autoritară recomandățiune, după cum urmează: „Arhiepiscopia Ortodoxă Română de Alba-Iulia și Sibiu. Nr. 4436 Bis, 1. V. 1934. P. Sf. Sale Dr. Grigorie Comșa episcop Arad. Prea Sfinția Voastră, Avem onoare a vă aduce la cunoștință, că în timpul din urmă a apărut în Tipografia Noastră Arhidiecezană din Sibiu o seamă de lucrări, cari sunt de un netăgăduit folos pentru cultivarea iubitei noastre proțimi și sunt întru totul potrivite pentru educația religioasă a intelectualilor noștri și a iubitului nostru tineret. Intre aceste lucrări socotim:

1. *Ortodoxia*, valoroasa scriere a savantului teolog orodox rus S. Bulgakoff. Ea a fost tradusă din limba franceză de bursterul nostru Nicolae Grosu și Noi am adăugat un cuvânt pentru cetitori. Aceasta lucrare de sinteză asupra Ortodoxiei dorim să fie cunoscută în cât mai largi cercuri proești și mirenești, pentrucă ea întărește în sânul intelectualilor noștri mireni mentalitatea ortodoxă superioară și unitară. Dorim să fie cunoscută mai ales printre membrii „Frăției Ort. Române“ la cari ne-am gândit îndeosebi, când ne-am hotărât să o publicăm.

2 O altă scriere apărută în seria publicațiilor teologice este: *Epicleza euharistică*, datorită prof. Nicolae Popovici dela Academia teologică „Andreiană“ din Sibiu. Lucrarea aceasta este un model de monografie teologică, tratând cu un vast aparat științific un subiect de covârșitoare importanță dogmatică. Citindu-o slujitorii altarului, se vor lega cu inima și mai mult de taina sf. cuminectării și vor înțelege și mai lămurit partea centrală a sf. liturghii pe care o slujesc la altarele Domnului.

3. Tot în seria teologică a apărut valoroasa lucrare: *Cultul inimii lui Iisus la catolici*, de arhim. Dr. Vasile Lăzărescu, actualul episcop al eparhiei Caransebeșului.

Cetind această lucrare, iub ta noastră preoțime se va lămuri pe deplin asupra unei învățături străine, care stă la temelia propagandei de răspândire a unor icoane străine de rândulala Bisericii ortodoxe, și se va simți îndemnată a le și înlătura — cu tactul cuvenit — de prin bisericile unde vor fi pătruns.

4. In seria didactică a apărut „*Tinerule, ție-ți zic, scoală-Te*” de fostul profesor la liceul nostru din Brașov, Dionisie Făgărășanu.

Aceasta publicație căreia noi i-am dat prefața este de folos îndeosebi tineretului școlar, pentru a-i da sfaturi și îndrumări creștinești.

Execuția tehnică a acestor publicații este ireproșabilă iar prețul lor este:

1. „Ortodoxia” broșat ..... Lei 120
2. „Epicleza euharistică”, broșat ..... Lei 150
3. „Cultul inimii lui Iisus la catolici”, — „ 60
4. „Tinerule, ție-ți zic, scoală-Te” — „ 60

La o comandă de cel puțin 10 exemplare din fiecare, se acordă un rabat de 20%.

Ne luăm voie a vă recomanda aceste lucrări și a vă ruga, să binevoiți a determina luarea de măsuri pentru desfacerea lor între On. preoțime și credincioșii P. Sfinției Voastre.

Vă rugăm să binevoiți a ne comunica, ce număr de exemplare credeți că se pot desface în acea de Dumnezeu păzită eparhie și vom dispune de urgență să vise trimită.

Primiți, vă rugăm, prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

† ss *Nicolae*

arhiepiscop și mitropolit L. S. ss. *V. Nistor*
secretar.

Arad, din Ședința Consiliului eparhial dela 27 Septembrie 1934.

† ss. *Grigorie*
Episcop.

F. O. R.

Congresul Frăției Ortodoxe Române

Comitetul central de direcție — având binecuvântarea arhierescă — invită pe membrii asociației și pe toți bunii români ortodocși la

Cel dintâi congres general anual al „*Frăției Ortodoxe Române*,” care va avea loc la Sibiu în zilele de 27, 28 și 29 Octombrie 1934, cu următorul

PROGRAM:

Ziua de 27 Octombrie, ora 4 d. m.: 1. Ședința Consiliului general al Asociației în aula Academiei teologice;

Ora 6 d. m.: 1. Slujba privegherii și 2. mărturisirea membrilor, cari vor să se împărtășească a doua zi.

Ziua de 28 Octombrie, ora 9 dim.: 1. Liturghie arhierescă în Catedrala Mitropolitană; 2. Împărtășirea membrilor asociației de către I. P. S. Mitropolit Nicolae cu taina sf. cuminecături; 3. Chemarea Duhului Sfânt;

Ora 11 dim.: Deschiderea congresului general în sala „Thalia”.

1. Cuvântul Președintelui.

2. Cuvântul PP. SS. Chiriarhi.

3. Salutul autorităților al societăților religioase și culturale românești (Asociația clerului „A. Șaguna”, „Oastea Domnului” și Soc. tinerimii „Sf. Gheorghe”).

4. Constituirea biroului și alegerea Comisiunilor (pentru înscrierea de membri, propuneri etc.);

Ora 1 d. m.: Masa frățească în sălile restaurantului Bulevard.

Ora 5 d. m.: Conferință publică ținută de către Dl *Octavian Goga*, membru al Academiei române, fost ministru, în sala Teatrului Orășenesc; Conferința va fi încadrată în cântări executate de Societatea „Sf. Gheorghe” a tinerimii.

Ora 9 d. m.: Concert religios în Catedrala Mitropolitană, sub conducerea maestrului Timotei Popovici. În cadrul concertului I. P. S. Sa *Mitropolitul Nicolae* va vorbi despre *Autonomia Bisericii*.

Ziua de 29 Octombrie, ora 8 dim.: Liturghie arhierescă în Catedrala Mitropolitană.

Ora 10 dim.: 1. Ședință publică în aula Academiei Teologice;

2. Citirea raportului general;

3. Rapoartele comisiunilor;

4. Propuneri (cari trebuie prezentate în scris, cu 8 zile înainte de congres, comitetului de direcție, Cluj, Palatul Episcopesc);

5. Votarea moțiunii;

6. Inchiderea congresului;

Ora 3 d. m.: 1. Pelerinaj la mormântul Mitropolitului Andrei Șaguna dela Rășinari;

2. Parastas și cuvânt de pomenire.

În vederea actului solemn al împărtășirii colective cu taina sf. cuminecături în Catedrala Mitropolitană, membrii asociației noastre sunt rugați a se pregăti sufletește încă de acasă.

Cu ocazia Congresului, secția Sibiu a F. O. R. organizează în aula Academiei Teologice o *Expoziție retrospectivă a scrisului ortodox din Ardeal*, din cele mai vechi timpuri până azi.

Deodată cu congresul general al F. O. R.-ului, se vor întruni tot la Sibiu și celelalte trei societăți ortodoxe, „Oastea Domnului”, „Asociația Clerului Andrei Șaguna”, și Societatea „Sf. Gheorghe” a tineretului.

Conducerea centrală a intervenit la Direcțiunea generală a C. F. R. Pentru obținerea reducerii de 75% cu ocazia congresului nostru. Rezultatul va fi comunicat prin ziare.

Pentru găzduire participanții se vor adresa păr. prof. Dr. N. Terchilă, Academia Teologică Sibiu, cel puțin cu trei zile înainte de congres.

Pentru reținere de bilete la Conferința d-lui O. Goga, încadrată în program muzical și pentru masa comună participanții se vor adresa Librăriei arhiericezane Sibiu.

Cluj, la 27 Septembrie 1934.

Secretar general:
I. Matelu

Președinte general:
Sextil Pușcartu

ASOCIAȚIA CLERULUI „ANDREIU ȘAGUNA“

Nr. 10 | 1934.

Convocare

Potrivit Art. 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș — având arhierasca binevovântare — convocăm al

XII-lea Congres ordinar al preoțimii

la Sibiu, pe zilele de **28 și 29 Octomvrie 1934**, cu următorul

Program:

Ziua I (28 Oct.): Participarea la Congresul „Frații Ortodoxe Române“.

Ziua II (29 Oct.): Ora 8 dimineața sf. Liturghie arhierască în catedrala mitropolitană și ședința de deschidere a Congresului în Aula Academiei teologice.

Ora 3 d. m.: A doua ședință a Asociației, cu următoarea ordine de zi:

1. Preotul Ilarion Felea-Arad: *Cum acționează în parohia mea Societatea „Oastea Domnului“, Soc. „Sf. Gheorghe“ și „Reuniunea Femeilor ortodoxe“.* (Referat cu discuții).

2. Raportul general despre activitatea Asoc. „A. Șaguna“ pe anul 1932—33.

3. Raportul casierului.

4. Propunerii (se vor anunța Comitetului central cel puțin cu 3 zile înainte de Congres).

5. Închiderea Congresului.

Sibiu, 8 Octomvrie 1934.

Prot. Dr. Gh. Ciuhandu   Diacon Nicolae Colan
președinte   secretar general

Notă. 1. Duminecă, 28 Octomvrie, ora 3 după masă, va avea loc la secretariatul Consiliului arhiepiscopesc ședința Comitetului central al Asociației.

2. Pentru găzduire participanții la Congres se vor adresa părintelui profesor Dr. N. Terchilă (Academia Teologică Sibiu) cel puțin cu trei zile înainte de Congres.

Comunicat.

Din cauza înmormântării M. Sale Regelui Serbiei Alexandru I adunarea generală a Secției Arad a Asoc. Clerului Șaguna convocată pe ziua de 18 Oct. a. c. în Timișoara se amână pe ziua de **23 Oct. tot în același oraș.** Comitetul secției va ține o ședință în ziua de **22 Oct.** la termenul și locul indicat în convocarea dintâi.

Biroul Secției

Aviz

A apărut „Călăuza Catihetului ortodox român“ cuprinzând lecțiuni practice din materia de religie pentru clasa I-a a școlii primare. Prețul 20 Lei plus porto. Se poate comanda dela Librăria noastră Diecezană, Arad.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Parohii vacante.

Conform ordinului Ven. Cons. Eparhial ort. rom. din Arad No. 5972/1934 prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima apariție în „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune sistematizat pe lângă parohul Ioan Hălmăgean din parohia de clasa primă din Igrîș.

Venitele împreunate cu acest post de capelan emporal sunt următoarele:

1. Sesiile parohiale constătătoare din 37 jughere pământ arător și fânaț precum și o grădină intravilană de 1000 st. □.

2. Birul și stolele legale.

3. De casă parohială se va îngriji alesul capelan

4. Intregirea dela stat a datorinței preoțești rămăse întreagă pe seama părintelui Ioan Hălmăgean.

5. Parohia fiind de clasa primă, candidații trebuie să aibă bacalaureatul și cvalificație de cl. primară.

6. Toate dările două beneficiu din parohie le va plăti alesul capelan.

7. Alesul va predica regulat va conduce societățile de cultură religioasă și va atehiza la clasele școlii primare din loc, la care va fi designat.

8. Candidații din alte eparhii vor produce actul de permisiune din partea Prea Sfinției Sale Episcopului diecezan.

Reflectanții la acest post în termen regulamentar se vor prezenta poporului în sf. biserică din Igrîș în vreo Duminecă sau sărbătoare cu prealabila încunoștințare a protopopului; iar actele de recurs în regulă adresate Consiliului parohial ort. român din Igrîș se vor trimite pe adresa protopopiatului ortodox român din Comloșul-mare jud. Timiș-Torontal.

Consiliul parohial ort. român din Igrîș în contelegere cu

2—3

Dr. Ștefan Cioroianu, protopop.

—o—

Comitetul ppopesc ort. rom din tractul protoprezbiteral Chitighaz (Ungaria) publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție a concursului în organul oficial „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea postului de protopop cu sediul în Chitighaz. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufuctul sesiunii parohiale centrale.

2. De fiecare suflet 2 fileri încasați în proporție numerică a sufletelor dela fiecare parohie prin epitropia parohială. Acel cari doresc a reflecta la acest post de protopop, să binevolască a-și înainta cererile înscrise reglementar cu toate actele și documentele prevăzute în st. org. și în concluziile congresuale, cari se recer dela concurenții la postul de protopop, în termenul concursului păr. Dimitrie Săbău pr. în Giula încredințat cu conducerea actului electoral din partea sinodului ppopesc din 18 August 1934.

1—3

Comitetul protopopesc ort. rom. din tractul Giula,

Red. responsabil: **Protopop SIMION STANA**